

Remissvar

Datum 2024-06-19

Diarienummer 2024-29

Statens kulturråds och Konstnärsnämndens redovisning av uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring (Ku2024/00280)

Myndigheten för kulturanalys har beretts möjlighet att yttra sig över Statens kulturråds (Kulturrådets) och Konstnärsnämndens redovisning av uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring (Ku2024/00280).

Kulturanalys vill till att börja med framhålla att det finns en brist på tydlighet i hur uppdraget till Kulturrådet och Konstnärsnämnden är formulerat. I uppdragets inledning anges att Kulturrådet och Konstnärsnämnden ska lämna förslag på hur Konstnärsnämndens uppgifter kan överföras till och inordnas i Kulturrådet och att myndigheterna vid behov får lämna andra förslag som innebär att myndigheternas uppgifter läggs samman. Utöver detta ska de också analysera konsekvenserna av de förslag som redovisas. Av de fem strecksatserna, som utgör regeringens specificering av uppdraget, framgår emellertid inte att myndigheterna ska lämna förslag på hur integreringen ska gå till, utan dessa formuleras med fokus på konsekvenserna av en sammanslagning.

I redovisningen har Kulturrådet och Konstnärsnämnden förhållit sig till hur uppdraget beskrivs i de fem strecksatserna, vilket gör att förslag på hur sammanslagningen ska genomföras inte finns redovisade på något tydligt sätt. Detta försvårar remissinstansernas bedömning av om de risker som är förenade med en sammanslagning övervägs av möjliga vinster. Vi menar att en sådan bedömning kräver en mer djupgående utredning som också lämnar tydliga förslag på hur en sammanslagning skulle kunna genomföras.

I redovisningen redogörs i huvudsak för respektive myndighets skilda bedömningar av potentiella för- och nackdelar med att Konstnärsnämnden inordnas i Kulturrådet. Kulturrådet bedömer att fördelarna överväger och Konstnärsnämnden att nackdelarna överväger. Viktiga exempel på möjliga vinster av en sammanslagning som främst lyfts fram av Kulturrådet är stärkt kompetensförsörjning, en robustare

organisation, en mer samordnad och enhetlig verksamhet samt möjlighet till vissa ekonomiska besparingar. Viktiga exempel på risker som lyfts fram av Konstnärsnämnden är ökad maktkoncentration i den offentliga bidragsgivningen med minskad konstnärlig och kulturell mångfald som följd, ett försvagat konstnärspolitiskt perspektiv, ökade intressekonflikter och problem med jäv samt praktiska och verksamhetsmässiga problem i relation till Konstnärsnämndens residensverksamhet.

Utifrån de båda myndigheternas redovisning är Kulturanalys generella bedömning att det finns risker för att en sammanslagning kan påverka den kulturpolitiska måluppfyllelsen negativt. Kulturanalys bedömer att särskilt koncentrationen till färre bidragsgivare inte är eftersträvansvärd. Tvärtom bedömer Kulturanalys att det finns ett kulturpolitiskt värde i ett system med olika bidragsgivare på statlig nivå, och att den kulturella mångfalden såväl som den konstnärliga friheten kan främjas av tillgången på olika finansieringskällor, även inom det offentliga. Kulturanalys bedömer också att det finns ett konstnärspolitiskt värde i att bidragsgivningen till enskilda kulturskapare är tydligt skild från Kulturrådets bredare kulturpolitiska uppdrag.

Om Konstnärsnämndens ska inordnas i Kulturrådet rekommenderar Kulturanalys att sammanslagningen genomförs på ett sätt som tämligen strikt särskiljer stödet till enskilda konstnärer från den övriga bidragsgivningen. Kulturanalys menar samtidigt att denna rekommendation begränsar nyttan med en sammanslagning. Kulturanalys gör därför bedömningen att regeringen också bör överväga alternativ till en sammanslagning, exempelvis en ökad samverkan mellan myndigheterna.

Beslut i detta ärende har fattats av myndighetschef Mats Granér.
Utredare Pelle Amberntsson har varit föredragande.

Mats Granér
Myndighetschef

Pelle Amberntsson
Utredare